

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/24/2020
Identifikačné číslo spisu:	1215224382
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1215224382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. G., bývajúceho vo S. F., F. XXX, zastúpeného Mgr. Martinom Černákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Zochova 5, proti žalovanej Wüstenrot poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 9 600,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 21 C 330/2015, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. augusta 2019 sp. zn. 7 Co 67/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 21 C 330/2015-120 zo 7. novembra 2016 určil, že zmluvná podmienka uvedená v čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok pre investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok (ďalej len „všeobecných poistných podmienok“), podľa ktorej poistiteľ poskytuje poistenému z dojednaných poistných rizík poistné plnenie v rozsahu dohodnutom v poistnej zmluve za trvalé následky v dôsledku úrazu s progresiou 400 % : aa) ak sa po uplynutí jedného roka odo dňa úrazu preukáže, že v dôsledku úrazu zostanú poistenému: aaa) trvalé následky v rozsahu do 35 % podľa oceňovacích tabuliek poistiteľa, bude poistenému vyplatená suma zodpovedajúca toľkým percentám z poistnej zmluvy pre prípad trvalých následkov úrazu s progresiou 400 %, koľkým percentám zodpovedá rozsah trvalých následkov úrazu podľa oceňovacích tabuliek, aab) trvalé následky v rozsahu 36 % do 50 % podľa oceňovacích tabuliek poistiteľa, bude poistenému vyplatená suma zodpovedajúca dvojnásobku toľkých percent z poistnej zmluvy pre prípad trvalých následkov úrazu s progresiou 400 %, koľkým percentám zodpovedá rozsah trvalých následkov úrazu podľa oceňovacích tabuliek, aac) trvalé následky v rozsahu od 51 % do 100 % podľa oceňovacích tabuliek poistiteľa, bude poistenému vyplatená suma zodpovedajúca štvornásobku toľkých percent z poistnej zmluvy pre prípad trvalých následkov úrazu s progresiou 400 %, koľkým percentám zodpovedá rozsah trvalých následkov úrazu podľa oceňovacích tabuliek je neprijateľná. Žalovanej uložil povinnosť

zaplatiť žalobcovi sumu 9 600,- eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne, počnúc právoplatnosťou rozsudku do zaplatenia. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 100 %.

1.1. V odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, najmä na rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 51 C 295/2014-98 z 17. apríla 2015 s právoplatnosťou od 16. júna 2015, ktorý okrem iného určil, že žalobca má právo voči žalovanej na výplatu náhrady poistného plnenia pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu s progresiou z poistnej zmluvy č. 109/415015-5 na základe poistnej udalosti z 26. októbra 2011. Z zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca v dôsledku pracovného úrazu bol uznaný za invalidného z dôvodu 75 %-nej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z dôvodu dlhodobej straty zdravotnej spôsobilosti došlo k ukončeniu jeho pracovného pomeru k 17. aprílu 2013 a v súvislosti s úrazom mu žalovaná priznala z titulu trvalých následkov z poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X poistné plnenie vo výške 2 400,- eur.

1.2. Po právnom posúdení právneho vzťahu v súlade s ustanoveniami § 799 ods. 1, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 4, 12 Občianskeho zákonníka, súd prvej inštancie určil zmluvnú podmienku vyplývajúcu z čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok za neprijateľnú z dôvodu, že samotné znenie zmluvnej podmienky formou neprimerane rozsiahleho súvetia na 13-tich riadkoch listiny, takmer nečitateľného textu v dôsledku použitej veľkosti písma samo osebe neposkytuje druhému účastníkovi zmluvného vzťahu presnú a zrozumiteľnú informáciu o skutočnej výške poistného plnenia v prípade poistnej udalosti. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky spôsobila podľa jeho záverov aj existencia oceňovacej tabuľky, na ktorú citovaný obsah čl. 26 všeobecných poistných podmienok odkazuje, pričom považoval za dôvodné na vec aplikovať aj ustanovenie § 53 ods. 4 písm. o) Občianskeho zákonníka. Uviedol, že oceňovacie tabuľky vytvorené žalovanou obsahujú len súhrn mnohých lekárskejších diagnóz, ku ktorým je priradené určité percentuálne rozpätie, pričom z nich ani z čl. 26 všeobecných poistných podmienok nie je možné zistiť, akými kritériami sa žalovaná pri ich aplikácii riadi. Konštatoval, že výklad ustanovení zmluvy bol preto výlučne na žalovanej, ktorá si s poukazom na aplikáciu oceňovacej tabuľky mohla samovoľne stanovovať výšku poistného plnenia. Zároveň žalovaná počas konania nepreukázala, prečo stanovila výšku poistného plnenia na sumu 2 400,- eur.

1.3. Vzhľadom k tomu, že čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok, ktorým bol zmluvne upravený postup pri určovaní výšky poistného plnenia pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu, určil súd prvej inštancie za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pri určení výšky poistného plnenia vychádzal z ostatných platných ustanovení poistnej zmluvy. Poukázal na to, že v návrhu na uzavretie poistnej zmluvy je výška poistného plnenia pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu v sume 12 000,- eur, a preto priznal žalobcovi poistné plnenie v plnej výške 9 600,- eur (po započítaní doposiaľ vyplateného plnenia v sume 2 400,- eur), spolu s úrokom z omeškania vo výške 5, 05 % počnúc od právoplatnosti rozsudku, lebo výška plnenia závisela priamo od rozhodnutia súdu (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. účinného od 7. novembra 2016).

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalovanou rozsudkom č. k. 7 Co 67/2017-150 z 28. augusta 2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi stranami sporu ako vzťah spotrebiteľský, ako aj neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplývajúcej čl. 26 ods. 1 všeobecných poistných podmienok z dôvodu nezrozumiteľnosti a neurčitosti s odkazom na oceňovacie tabuľky. Zdôraznil, že tieto nie sú súčasťou poistnej zmluvy a v konaní nebolo preukázané, že by žalobca bol s ich obsahom oboznámený, zároveň z nijakého ustanovenia poistnej zmluvy, ani zo všeobecných poistných podmienok nie je zrejmé, kde sa s týmito oceňovacími tabuľkami mohol, resp. môže spotrebiteľ (žalobca) oboznámiť, prípadne kde sú k dispozícii na nahliadnutie. Podotkol, že neurčitosť čl. 26 ods. 1 písm. a), aa) všeobecných poistných podmienok a s tým súvisiacu neurčitosť predmetu

poistnej zmluvy pri výpočte poistného plnenia pre spotrebiteľa, lebo z uvedeného článku nemožno bez ďalšieho (bez príslušnej oceňovacej tabuľky) vyvodit' na aké poistné plnenie má žalobca v prípade poistnej udalosti nárok, s poukazom na ustanovenie § 54 ods. 2 v spojení s ustanovením § 53 ods. 4 písm. o), ods. 9 Občianskeho zákonníka. Len žalovaná má právo čl. 26 ods. 1 písm. a), a a) všeobecných poistných podmienok vyložiť a súčasne prostredníctvom oceňovacej tabuľky zmeniť, v dôsledku čoho je žalobca ako spotrebiteľ vystavený značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvného vzťahu. Pri posúdení nároku žalobcu treba vychádzať z platne uzatvorenej poistnej zmluvy, nezohľadňujúc neplatné ustanovenie čl. 26 ods. 1 písm. a), aa) aj z čl. 2 všeobecných poistných podmienok, ktorý v bode 16 definuje poistnú sumu, ako sumu pre prípad dojednanej poistnej udalosti, z ktorej sa vychádza pri určení výšky poistného plnenia. Vzhľadom k tomu, že iné ustanovenie poistnej zmluvy neupravovalo postup pri určovaní výšky poistného plnenia v prípade poistnej udalosti, podľa názoru odvolacieho súdu, bolo dôvodné a spravodlivé vychádzať z dojednanej poistnej sumy v návrhu na uzavretie poistnej zmluvy podpísanom oboma účastníkmi zmluvného vzťahu, a to vo výške 12 000,- eur pre prípad trvalých následkov v dôsledku úrazu s progresiou 400 %. Podotkol, že žalovaná nepreukázala dôvod aplikovať na daný prípad dohodnutý čl. 26 ods. 1 písm. a f) všeobecných poistných podmienok. Z týchto dôvodov napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 2 CSP.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietala, že odvolací súd nesprávne interpretoval závery rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vyhovel žalobe z dôvodu neprijateľnosti spornej zmluvnej podmienky pre nezrozumiteľnosť formulácie textu práve v dôsledku použitej veľkosti písma. Odvolací súd náležite nezdôvodnil, prečo neakceptoval ťažiskovú námietku žalovanej a preto v dôsledku absencie zásadných vysvetlení dôvodov došlo k nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 420 písm. f) CSP. Zároveň poukázala na to, že podľa § 10d ods. 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., nebolo možné vo veci aplikovať ustanovenie § 1b tohto nariadenia a preto veľkosť písma 1,9 mm nemohla založiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalovaná vymedzila právnu otázku: „Môže byť v poistných podmienkach pre investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok spôsob určenia výšky poistného plnenia vymedzený odkazom na tzv. oceňovacie tabuľky, ak sa suma poistného plnenia vypočítava podľa oceňovacích tabuliek účinných v čase poistnej udalosti a aktuálne oceňovacie tabuľky sú voľne a verejne dostupné na webovom sídle poistiteľa?“. V tejto súvislosti uviedla, že výklad poistných podmienok nie je výlučne na poistiteľa a poistiteľ je oprávnený modifikovať oceňovacie tabuľky iba v závislosti od pokroku v medicíne a v lekárskej praxi. Dodala, že predmetné oceňovacie tabuľky zabezpečujú určiteľnosť poistného plnenia vo vzťahu ku konkrétnemu poistenému riziku a ich výklad nie je výkladom právneho úkonu podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň poukázala na to, že oceňovacie tabuľky sú voľne a verejne dostupné na webovom sídle poistiteľa, pričom poistený v poistnej zmluve vyhlásil, že sa oboznámil s obsahom všeobecných poistných podmienok a aj so spôsobom výpočtu poistnej sumy podľa oceňovacích tabuliek. Napokon uviedla, že percentuálne rozpätie pri jednotlivých diagnózach nepredstavuje svojvoľu poistiteľa pri určení sumy poistného plnenia, pričom obdobné oceňovacie tabuľky používa celý poistný trh. Navrhla zrušiť rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že žalovanou koncipovaná dovolacia otázka nebola predmetom posúdenia odvolacím súdom a na tejto právnej otázke ani odvolací súd nezaložil rozhodnutie. Navyše, bez poznania konkrétnych okolností prípadu nie je ani možné na takto položenú otázku odpovedať jednoznačným zovšeobecňujúcim spôsobom. Dodal, že občianske právo pojem „oceňovacia tabuľka“ nepozná, a pritom záväzne stanovuje, že súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky, pričom aj vo vzťahu k nim ako neoddeliteľnej súčasť poistného vzťahu sa medzi jeho účastníkmi v plnom rozsahu uplatňuje princíp oferty a akceptácie. Zdôraznil, že oceňovacie tabuľky v existujúcej podobe sú listinou, ktorá vo vzťahu k poistencovi nemá záväzný charakter. Konštatoval, že v

prejednávanej veci išlo o poistný vzťah trpiaci výraznou nerovnováhou v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech poistenca, keďže tento počas celého trvania poistnej zmluvy nemal jasnú a určitú informáciu o tom, na aké konkrétne plnenie má v prípade poistnej udalosti nárok. Z tohto dôvodu nie je naplnený dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Nesúhlasil s namietanou zmätočnosťou, lebo odvolací súd poskytol odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania. Navrhol dovolanie žalovanej odmietnuť. Uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

9. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4 Cdo 140/2019 alebo sp. zn. 4 Cdo 120/2019).

11. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. V preskúmvanej veci predmetom uplatneného nároku žalobcu bol nárok na zaplatenie poistného plnenia z poistnej udalosti z 26. októbra 2011 (pracovného úrazu) na základe poistnej zmluvy č. XXX/XXXXXX-X účinnnej od 1. apríla 2011, z dôvodu preukázaných trvalých následkov na zdraví žalobcu, v dôsledku ktorých bol uznaný za invalidného s 75 % -nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z titulu poistnej udalosti žalovaná vyplatila žalobcovi sumu 2 400,- eur, ktorá podľa jej výpočtu predstavuje 20 % poistnej sumy uvedenej v poistnej zmluve vo výške 12 000,- eur.

15. Oboznámením sa s obsahom spisu, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd konštatuje, že odvolací súd sa náležite vysporiadal s uplatnenými odvolacími námietkami žalovanej, vec správne právne posúdil s poukazom na spotrebiteľský vzťah a posúdenie dojednaných zmluvných podmienok, ich obsahu v prospech spotrebiteľa v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplývajúcej z čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok bola určená z dôvodu neurčitosti, nezrozumiteľnosti dojednanej výšky poistného plnenia v prípade vzniku poistnej udalosti, ako aj z dôvodu oprávnenia len žalovanej rozhodnúť, že jej plnenie je v súlade so zmluvou, ako aj zmluvu vykladať. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, je jasné, zrozumiteľné a najmä preskúmateľné.

16. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavného súdu“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

17. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi.

18. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

19. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľky tvrdiac, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Namietané náležité neodôvodnenie rozhodnutia nie je opodstatnené, postupom odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu procesných práv žalovanej v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva.

21. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd; vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne; uviesť ako by mala byť táto otázka správne riešená.

22. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku

klúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd doposiaľ neriešil a je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola doposiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ neposudzoval právnu otázku vymedzenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) klúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

23. Aby na základe dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 216/2017, 4 Cdo 64/2018, 6 Cdo 113/2017, 7 Cdo 95/2017 a 8 Cdo 95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania vyplývajúca z Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

24. Otázkou relevantnou podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

25. Ešte pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

26. V danom prípade rozhodnou otázkou, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie vo veci samej bolo posúdenie dojednaných zmluvných podmienok v poistnej zmluve (čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok) v spotrebiteľskom vzťahu z hľadiska jasnosti, určitosti vymedzenia práv a povinností zmluvného vzťahu, pri uplatnenou nároku na zaplatenie poistného plnenia z dôvodu poistnej udalosti. Súdmi nižších inštancií neposudzovali prioritne otázku tzv. oceňovacej tabuľky vo vzťahu ku ktorej žalovaná vymedzila otázku, či môže byť v poistných podmienkach pre investičné životné poistenie pre zdravie a dôchodok spôsob určenia výšky poistného plnenia vymedzený odkazom na tzv. oceňovacie tabuľky, ak sa suma poistného plnenia vypočítava podľa oceňovacích tabuliek účinných v čase poistnej udalosti a aktuálne oceňovacie tabuľky sú voľne a verejne dostupné na webovom sídle poisťovateľa. Uvedená otázka nespĺňa náležitosti prípustnosti dovolania, lebo sa jedná o otázku skutkovú, ktorá bola predmetom posúdenia súdmi nižších inštancií v súvislosti s posudzovaním ne(prijateľnosti) zmluvnej podmienky vyplývajúcej z čl. 26 ods. 1 písm. a) všeobecných poistných podmienok, týkajúcej sa výšky poistného plnenia v súvislosti s ublížením na zdraví a trvalými následkami.

27. V poistnom vzťahu je vecou poisťovateľa, ako vymedzí všeobecné a aj osobitné poistné podmienky

v závislosti od druhu poistenia, čo znamená, že aj v danom prípade žalovaná určila obsah súkromnoprávneho vzťahu, práva a povinnosti zmluvných strán, ako aj, ktoré poistné udalosti sú kryté daným poistením. V rámci vzniknutého poistného vzťahu obe zmluvné strany musia mať k dispozícii právne prostriedky, ktoré ich chránia pred excesmi deformujúcimi poistný vzťah a ovplyvňujúcimi vznik ich nárokov a ktoré vylučujú, aby extenzívny alebo reštriktívny výklad poistných podmienok aplikovaný na poistný vzťah bol na úkor niektorej zo zmluvných strán (II. ÚS 855/2014).

28. Bolo povinnosťou totiž žalovanej ako poisťovateľa a predkladateľa návrhu poistnej zmluvy vrátane všeobecných poistných podmienok pred uzatvorením poistnej zmluvy, poskytnúť žalobcovi ako spotrebiteľovi všetky relevantné informácie týkajúce sa zmluvných podmienok, dôsledkov ich uzatvorenia v záujme zachovania rovnováhy vzájomných práv a povinností v zmluvnom vzťahu a najmä stanoviť jasné, zrozumiteľné a transparentné kritéria určujúce výšku poistného plnenia v prípade vzniku poistnej udalosti. Zvolenie príslušnej formy vymedzenia výšky poistného plnenia však musí spĺňať tieto kritéria a najmä byť v súlade s ochranou práv spotrebiteľa.

29. Dovolací súd odmietol dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Z dôvodu nevymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP bolo dovolanie odmietnuté podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

30. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu (§ 255 ods. 1 CSP) žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím (§ 262 ods. 2 CSP).

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0, vo výroku o trovách konania v pomere 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.